

Cauza C-260/22

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

19 aprilie 2022

Instanța de trimitere:

Landgericht Erfurt (Germania)

Data deciziei de trimitere:

31 martie 2022

Reclamantă:

Seven.One Entertainment Group GmbH

Pârâtă:

Corint Media GmbH

Landgericht Erfurt

[*omissis*]

Ordonanță de trimitere

în litigiul dintre

Seven.One Entertainment Group GmbH, [*omissis*] Unterföhring

- reclamantă -

[*omissis*] și

Corint Media GmbH, [*omissis*] Berlin

- pârâtă -

[*omissis*]

având ca obiect executare contract

La 31 martie 2022, Camera a 3-a civilă a Landgericht Erfurt (Tribunalul Regional din Erfurt, Germania) [*omissis*],

a decis:

I.

Suspendă procedura.

II.

Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 TFUE, următoarele întrebări în vederea pronunțării unei decizii preliminare:

1)

Directiva 2001/29/CE trebuie interpretată în sensul că organismele de radiodifuziune sunt beneficiarii direcți și inițiali ai dreptului la o compensație echitabilă prevăzut, în cadrul așa-numitei excepții privind copia privată, la articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE?

2)

Având în vedere dreptul care le revine în temeiul articolului 2 litera (e) din Directiva 2001/29/CE, organismele de radiodifuziune pot fi excluse de la dreptul la o compensație echitabilă prevăzut la articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE, întrucât ele pot avea de asemenea dreptul la o compensație echitabilă în temeiul articolului 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE în calitatea lor de producători de filme?

3)

În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare: este permisă excluderea generală a organismelor de radiodifuziune, deși, în funcție de specificul programelor lor, ele dobândesc uneori drepturile producătorilor de filme doar într-o măsură foarte mică (în special canalele de televiziune cu o proporție mare de programe licențiate de la terți), iar altele nu dobândesc deloc drepturile producătorilor de filme (în special organismele care difuzează programe radio)?

Motive:

A. Obiectul și situația de fapt din procedura principală

1. Obiectul litigiului

Părțile din procedura principală contestă obligația pârâtei de a pune în aplicare drepturile de remunerare rezultate din așa-numita taxă pe suporturi media neînregistrate în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE.

2. Situația de fapt

Pârâta este o societate de gestiune colectivă care administrează drepturile de autor și drepturile conexe ale difuzorilor privați de televiziune și de radio. Pârâta distribuie încasările corespunzătoare organismelor de radiodifuziune.

Reclamanta este un organism de radiodifuziune care produce și difuzează la nivel național programul de televiziune privat, finanțat prin publicitate, „[SAT.1 Gold]”.

Între părți există un contract de gestionare a drepturilor.

Acesta reglementează exercitarea și exploatarea exclusivă de către pârâtă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe ale reclamantei cu privire la programul „[SAT.1 Gold]”.

Pârâta trebuie să distribuie încasările corespunzătoare reclamantei în mod proporțional.

Încasările constituie o contribuție semnificativă la refinanțarea programelor produse de organismele de radiodifuziune.

Contractul de gestionare a drepturilor prevede, de asemenea, aplicarea așa-numitei taxe pe suporturi neînregistrate.

Așa-numita taxă pe suporturi neînregistrate este un drept de remunerare prevăzut în legislația națională privind drepturile de autor, care are ca scop compensarea prejudiciului cauzat titularilor de drepturi prin așa-numita excepție privind copia privată.

Reclamanta este afectată în mod semnificativ de copiile private, printre altele sub forma înregistrării programului său prin intermediul aparatelor de înregistrare video (online).

Ea solicită pârâtei punerea în aplicare a taxei pe suporturi neînregistrate în conformitate cu contractul și distribuirea încasărilor corespunzătoare.

În prezent, pârâta nu poate îndeplini această cerință ca urmare a Legii germane privind drepturile de autor (Urheberrechtsgesetz).

Reclamanta este în prezent exclusă de la taxa pe suporturi neînregistrate prevăzută de legislația națională privind drepturile de autor.

3. Cadrul juridic național

a) Descrierea cadrului juridic național

Legislația națională privind drepturile de autor prevede o așa-numită excepție privind copia privată.

Această dispoziție restrânge dreptul de reproducere al titularilor de drepturi, permițând reproducerea fără consimțământ a unei opere protejate de dreptul de autor pentru uz privat sau personal.

În schimb, legislația națională privind drepturile de autor acordă titularilor de drepturi afectați de excepția privind copia privată un drept la compensație. Acest lucru este menit să compenseze prejudiciul cauzat titularilor de drepturi prin limitarea drepturilor de reproducere.

În temeiul legislației naționale privind drepturile de autor, organismele de radiodifuziune sunt titulari ai unui drept exclusiv de reproducere.

Excepția privind copia privată le este aplicabilă în mod expres, în conformitate cu cerințele prevăzute de legiuitorul național.

Cu toate acestea, în temeiul legislației naționale privind drepturile de autor, organismele de radiodifuziune sunt complet excluse de la dreptul la compensații.

b) Modul de redactare a dispoziției

(i) Copii private

Dispoziția de exceptare a copiei private în temeiul articolului 53 alineatul (1) din Urheberrechtsgesetz (denumită în continuare „Legea privind drepturile de autor”) este prevăzută în partea 1, secțiunea 6 din Legea privind drepturile de autor și are următorul cuprins:

„Realizarea de reproduceri individuale ale unei opere de către o persoană fizică pe orice suport și pentru uz personal este admisibilă cu condiția ca acestea să nu servească, direct sau indirect, unor scopuri comerciale și să nu fie realizate pe baza unui exemplar fabricat în mod vădit nelegal. Persoana autorizată să realizeze reproduceri poate de asemenea încredința unei alte persoane realizarea acestora în măsura în care acest lucru se efectuează cu titlu gratuit sau în măsura în care este vorba despre copii pe hârtie sau pe orice suport similar, realizate prin folosirea oricărui tip de tehnici fotografice sau prin orice alt proces cu efecte similare.”

(ii) Dreptul la compensație

Așa-numita taxă pe suporturi neînregistrate, prevăzută ca o compensație pentru excepția privind copia privată, este reglementată la articolul 54 alineatul (1) din Legea privind drepturile de autor și are următorul cuprins:

„În cazul în care natura operei dă naștere unei așteptări privind o reproducere permisă în temeiul articolului 53 alineatele (1) sau (2) sau al articolelor 60a-60f, autorul operei are dreptul la plata unei remunerații echitabile pe care îl poate invoca împotriva producătorului de dispozitive și de medii de stocare al căror tip este utilizat, singur sau în combinație cu alte dispozitive, medii de stocare sau accesorii, pentru a realiza astfel de reproduceri.”

(iii) Excluderea organismelor de radiodifuziune

Dispoziția care prevede aplicabilitatea excepției privind copia privată în ceea ce privește emisiunile organismelor de radiodifuziune, dar care, în același timp, exclude organismele de radiodifuziune de la așa-numita taxă pe suporturi neînregistrate, este prevăzută la articolul 87 alineatul (4) din Legea privind drepturile de autor. Ea prevede următoarele:

„Articolul 10 alineatul (1) și dispozițiile din partea 1, secțiunea 6, cu excepția articolului 47 alineatul (2) a doua teză și a articolului 54 alineatul (1), se aplică mutatis mutandis.”

B. Pertinența pentru soluționarea litigiului**1. Cadrul juridic al Uniunii****a) Directiva 2001/29/CE**

Excluderea organismelor de radiodifuziune de la compensația echitabilă în temeiul articolului 87 alineatul (4) din Legea privind drepturile de autor poate fi contrară articolului 5 alineatul (2) litera (b) coroborat cu articolul 2 litera (e) din Directiva 2001/29/CE.

Directiva 2001/29/CE prevede că o limitare a dreptului de reproducere prin intermediul unei dispoziții naționale, cum ar fi excepția privind copia privată, este permisă numai în cazul în care titularilor de drepturi în cauză li se acordă o compensație echitabilă.

(i) Organismele de radiodifuziune în calitate de titulari de drepturi

Compensația echitabilă trebuie să fie plătită titularilor dreptului exclusiv de reproducere care sunt afectați de excepția privind copia privată. Acest lucru rezultă din jurisprudența Curții de Justiție, potrivit căreia titularii de drepturi, în calitate de titulari ai dreptului exclusiv de reproducere, au dreptul direct sau inițial

la o compensație echitabilă în temeiul articolului 2 din Directiva 2001/29/CE (Hotărârea din 21 octombrie 2010, Padawan, C-467/08, [EU:C:2010:620], Hotărârea din 16 iunie 2011, [Stichting de ThuisKopie], C-462/09, [EU:C:2011:397], și Hotărârea din 9 iunie 2016, EGEDA și alții, C-470/14, [EU:C:2016:418], punctul 21).

În conformitate cu articolul 2 litera (e) din Directiva 2001/29/CE, organismele de radiodifuziune sunt titulari ai dreptului exclusiv de reproducere. În temeiul legislației naționale privind drepturile de autor, organismele de radiodifuziune sunt de asemenea titulari ai dreptului exclusiv de reproducere.

Dreptul lor de reproducere este limitat de excepția privind copia privată, prevăzută în dreptul național la articolul 87 alineatul (4) și la articolul 53 alineatul (1) din Legea privind drepturile de autor.

(ii) Reglementarea națională nu satisface obligația de rezultat

Articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE nu prevede o limitare a compensației echitabile în detrimentul titularilor de drepturi individuali. Dimpotrivă, prin articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE se impune legiuitorului național o obligație de rezultat, potrivit căreia legislația națională în materie de drepturi de autor poate prevedea o excepție privind copia privată numai dacă se acordă o compensație echitabilă tuturor titularilor de drepturi afectați (Hotărârea din 9 iunie 2016, EGEDA și alții, C-470/14, [EU:C:2016:418], punctul 21).

În ceea ce privește reglementarea în cauză, există îndoieli că aceasta îndeplinește obligația de rezultat care decurge din articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE.

(iii) Inexistența unei justificări în ceea ce privește excluderea organismelor de radiodifuziune de la compensația echitabilă

Nu se poate identifica o justificare în ceea ce privește excluderea organismelor de radiodifuziune de la o compensație echitabilă.

Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție, limitarea compensației echitabile în detrimentul organismelor de radiodifuziune nu poate fi justificată de considerentul (35) al Directivei 2001/29/CE.

Desigur, considerentul (35) justifică faptul că utilizări particulare, individuale ale utilizatorilor particulari pot fi excluse de la compensația echitabilă (Hotărârea din 21 octombrie 2010, Padawan, C-467/08, [EU:C:2010:620]).

Cu toate acestea, considerentul (35) permite exclusiv exceptarea de la compensația echitabilă a actelor de utilizare particulare și individuale. De aici nu rezultă posibilitatea limitării dreptului la compensație în detrimentul anumitor titulari de drepturi sau categorii de titulari de drepturi.

În definitiv, o justificare nu rezultă nici din faptul că organismele de radiodifuziune ar putea avea dreptul, în anumite împrejurări, la o compensație echitabilă ca urmare a poziției lor de producători de filme.

În temeiul articolului 2 din Directiva 2001/29/CE, organismele de televiziune pot avea un drept exclusiv de reproducere, în calitate de producători de film, în privința așa-numitor producții proprii, așadar a programelor de televiziune produse de ele însele.

De aici nu rezultă însă că organismele de radiodifuziune nu au dreptul la o compensație echitabilă în ceea ce privește dreptul lor de reproducere (Hotărârea Curții din 9 februarie 2012, Luksan, C-277/10, EU:C:2012:65, punctul 91 și următoarele).

Prin urmare, există îndoieli că excluderea organismelor de radiodifuziune de la o compensație echitabilă este justificată de dreptul Uniunii.

b) Principiul egalității de tratament

Excluderea organismelor de radiodifuziune de la o compensație echitabilă prin legislația națională în materie de drepturi de autor este discutabilă și în ceea ce privește principiul egalității prevăzut de dreptul Uniunii la articolul 20 din Carta drepturilor fundamentale.

Principiul egalității de tratament prevăzut de dreptul Uniunii interzice o diferență de tratament care nu este justificată în mod obiectiv.

Organismele de radiodifuziune sunt dezavantajate în comparație cu – toți – ceilalți titulari de drepturi. Ele sunt excluse de la compensația echitabilă prin legislația națională privind drepturile de autor, chiar dacă dreptul lor de reproducere este limitat de excepția privind copia privată.

Toți ceilalți titulari de drepturi primesc o compensație echitabilă pentru limitarea dreptului lor de reproducere prin așa-numita excepție privind copia privată.

Ei nu sunt supuși unei asemenea excluderi în temeiul legislației naționale privind drepturile de autor.

Acest lucru ar putea încălca principiul egalității de tratament prevăzut de dreptul Uniunii.

c) Libertatea mijloacelor de informare în masă și a radiodifuziunii

Excluderea organismelor de radiodifuziune de la compensația echitabilă prevăzută în legislația națională privind drepturile de autor poate să limiteze, din aceleași considerente, libertatea radiodifuziunii (articolul 11 din Carta drepturilor fundamentale).

2. Necesitatea interpretării dreptului Uniunii

Până în prezent, dreptul relevant al Uniunii (punctul 1 de mai sus) nu a fost interpretat în ceea ce privește aspectul dacă se opune unei dispoziții naționale care, în cazul organismelor de radiodifuziune, exclude în mod general de la o compensație echitabilă o întreagă categorie de titulari de drepturi.

a) Necesitatea unei interpretări în ceea ce privește prima întrebare

Curtea de Justiție a statuat că titularii de drepturi în temeiul articolului 2 din Directiva 2001/29/CE sunt titulari direcți și inițiali ai compensației echitabile prevăzute la articolul 5 alineatul (2) litera (b) din această directivă.

Această decizie nu reglementează însă aspectul dacă dreptul Uniunii poate fi interpretat de legiuitorul național astfel încât dreptul de reproducere să nu afecteze nucleul dreptului conex al unui titular de drepturi de autor în temeiul articolului 2 din Directiva 2001/29/CE, caz în care s-ar justifica o excludere de la compensația echitabilă. În acest context, este necesară [o] interpretare a dreptului Uniunii.

b) Necesitatea [unei interpretări] în ceea ce privește a doua întrebare

Dreptul Uniunii necesită, de asemenea, o interpretare în ceea ce privește a doua întrebare [*omissis*].

Curtea de Justiție a hotărât că, în cazul unei opere în privința căreia mai mulți titulari de drepturi au un drept de reproducere, fiecare titular de drepturi trebuie să beneficieze de plin drept de o compensație echitabilă în cazul unei limitări prin excepția privind copia privată (Hotărârea Curții din 9 februarie 2012, Luksan, C-277/10, EU:C:2012:65, punctul 91 și următoarele).

Cu toate acestea, decizia Curții nu clarifică dacă o excludere generală a organismelor de radiodifuziune de la o compensație echitabilă poate fi justificată prin faptul că, în anumite împrejurări, în calitate de producători de film, acestea ar putea beneficia de asemenea de plin drept de o compensație echitabilă. Prin urmare, dreptul Uniunii necesită o interpretare în această privință.

c) Necesitatea unei interpretări în ceea ce privește a treia întrebare

În sfârșit, dreptul Uniunii necesită, de asemenea, o interpretare în ceea ce privește a treia întrebare.

Astfel, în măsura în care răspunsul la a doua întrebare este afirmativ, organismele de radiodifuziune au dreptul la o compensație echitabilă numai atunci când acționează în calitate de producători de filme.

Multe programe de televiziune ale organismelor private de radiodifuziune constau însă în principal în producții comandate, care sunt realizate în numele

organismului de radiodifuziune de către o societate de producție terță, și în producții sub licență, pe care organisme de radiodifuziune le achiziționează de la producători de film terți. În temeiul dreptului național, dreptul producătorului de film aparține în mod normal societăților de producție în calitate de contractanți în cazul producțiilor comandate și societății care a acordat licența în cazul producțiilor sub licență, astfel încât organisme de radiodifuziune nu dobândesc sau dobândesc doar într-o măsură minoră drepturi de producător de film în privința programului lor. Prin urmare, în ceea ce privește majoritatea programelor lor, ei nu primesc o compensație echitabilă în calitate de producători de filme. De asemenea, taxa pe suporturi media neînregistrate a producătorului de filme nu este transferabilă către organisme de radiodifuziune în temeiul dreptului național.

În domeniul radiodifuziunii, organisme de radiodifuziune nu sunt cu siguranță active ca producători de filme și, prin urmare, nu participă la taxa pe suporturi media neînregistrate.

[*omissis*]

Curtea de Justiție nu a decis până în prezent dacă, într-un astfel de caz, excluderea organismelor de radiodifuziune de la o compensație echitabilă este justificată ca urmare a implicării lor în calitate de producători de film. Așadar, dreptul Uniunii necesită o interpretare și în această privință. [*omissis*]

3. Pertinența pentru soluționarea litigiului a trimiterii preliminare în procedura principală

Dreptul de a iniția o procedură preliminară în temeiul articolului 267 TFUE și interpretarea solicitată Curții sunt determinante pentru soluționarea cauzei și nu sunt de natură ipotetică. Acestea sunt strâns și inseparabil legate de procedura principală și de situația concretă cu care este sesizată instanța de trimitere (a se vedea, pentru comparație, Hotărârea Curții din 27 februarie 2018, [Associação Sindical dos Juizes Portugueses,] C-64/16, [EU:C:2018:117,] punctul 19 și următoarele).

În măsura în care o dispoziție națională precum cea descrisă este compatibilă cu dreptul Uniunii, în special cu Directiva 2001/29/CE, reclamanta trebuie să accepte că este exclusă executarea contractului de gestionare a drepturilor în ceea ce privește așa-numita taxă pe suporturi neînregistrate. Cererea formulată în procedura principală trebuie să fie respinsă.

În cazul în care o dispoziție națională precum cea descrisă este incompatibilă cu dreptul Uniunii, în special cu Directiva 2001/29/CE, reclamanta poate solicita executarea contractului în ceea ce privește așa-numita taxă pe suporturi neînregistrate și distribuirea eventualelor încasări.

Cererea formulată în procedura principală trebuie să fie admisă.

[*omissis*]

DOCUMENT DE LUCRU